

Uchwała
Rady Pedagogicznej Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Tworkowie
Z dnia 28.09.2015 w sprawie zatwierdzenia programu wychowawczego

SZKOLNY
PROGRAM
PROFILAKTYCZNY

W ZESPOLE SZKÓŁ OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH
W TWORKOWIE

DIAGNOZA NA ROK SZKOLNY 2015/2016- IDENTYFIKACJA PROBLEMU

W roku szkolnym 2015/2016 działania w programie profilaktycznym zostały ukierunkowane na wzmocnienie bezpieczeństwa dzieci i młodzieży, na wyeliminowanie zjawisk negatywnych wychowawczo, ze szczególnym uwzględnieniem używek, w tym dopalaczy. Zjawiska negatywne wychowawczo zamierzono monitorować poprzez ankietowanie, rozmowy z uczniami, nauczycielami i rodzicami, obserwację, wywiady oraz analizę dokumentacji Zespołu Wychowawczego i dzienników lekcyjnych.

SPODZIEWANE EFEKTY DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH

1. Zmniejszenie zjawiska zachowań agresywnych.
2. Wzrost wiedzy na temat uzależnień.
3. Likwidacja zjawiska używania przez uczniów środków odurzających, w tym dopalaczy.
4. Zmniejszenie zjawiska palenia papierosów i nadużywania alkoholu.
5. Umiejętne radzenie sobie z przemocą i agresją.
6. Dokonywanie właściwych wyborów.
7. Podniesienie kultury słowa.
8. Wzmocnienie poczucia własnych wartości uczniów.
9. Wzrost świadomości rodziców na temat potrzeb emocjonalnych dzieci i młodzieży.

I. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

Szkolny program profilaktyki opracowano w oparciu o:

1. Rozporządzenie MENiS z dnia 26 lutego 2002 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół.
2. Ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.
3. Rozporządzenie MENiS z dnia 7 stycznia 2003 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach i placówkach.
4. Rozporządzenie MENiS z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczególnych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem.
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie ze zmianami
6. Ustawę z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.
7. Ustawę z dnia 26 października 12982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi ze zmianami
8. Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.
9. Ustawę z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich.
10. Ustawę z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego.
11. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 25 czerwca 2003 r. w sprawie zakresu i organizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą.
12. Konwencję o Prawach Dziecka uchwaloną przez zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r.
13. Statut Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Tworkowie
14. Uchwała rady Ministrów z 7 listopada 2006 r. „W sprawie działań administracji rządowej *przeciwko przemocy w szkołach i placówkach oświatowych*”.

II. ZAŁOŻENIA TEORETYCZNE I ORGANIZACYJNE PROGRAMU

1. Profilaktyka- to chronienie człowieka w rozwoju przed zagrożeniami i reagowanie na pojawiające się zagrożenia. Jej celem (w szkole) jest ochrona młodzieży przed zakłóceniami rozwoju, czyli przed podejmowaniem zachowań hamujących lub niszczących rozwój. Zachowania te określone są jako zachowania ryzykowne. Dlatego ważne jest wyodrębnienie działań profilaktycznych i konstruowanie Szkolnego Programu Profilaktyki. Harmonijny rozwój osobowości w profilaktyce uzależnień oznacza wspieranie zdrowego trybu życia oraz rozwijanie zdrowia psychicznego.

Profilaktyka to również:

- **wzmacnianie czynników chroniących takich jak:**
 - zainteresowanie nauką
 - więź emocjonalna z rodzicami
 - poszanowanie norm, wartości, autorytetów
 - edukacja rodziców
 - dbanie o własny rozwój
 - kształtowanie umiejętności dokonywania właściwych wyborów
 - racjonalne spędzanie czasu wolnego ze szczególnym zwróceniem uwagi na aktywne formy wypoczynku

- **eliminowanie czynników ryzyka:**
 - negatywnego wpływu grupy rówieśniczej
 - dysfunkcji wynikających z sytuacji rodzinnej
 - absencji i porzucania szkoły przez uczniów
 - agresji i przemocy
 - dostępności do używek
 - przyzwolenia społecznego

- nadpobudliwości
 - dysfunkcji wynikających z sytuacji rodzinnej
 - niezaspokojenie podstawowych potrzeb (materialnych, psychicznych i innych)
 - słabej więzi uczniów z rodzicami
 - stresu i depresji
2. Realizacja Programu profilaktyki w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Tworkowie odbywać się będzie w oparciu o własne zasoby kadrowe pracowników szkoły.
 3. Szkoła kontynuować będzie współpracę z instytucjami, jednostkami organizacyjnymi oraz organizacjami pozarządowymi w celu uzyskania wsparcia i pomocy w zakresie działań informacyjno-edukacyjnych.
 4. Adresatami programu profilaktycznego są; uczniowie, rodzice, nauczyciele i pracownicy Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Tworkowie
 5. Szkolny Program Profilaktyki na rok szkolny 2015/2016 jest kontynuacją działań podejmowanych w tym zakresie w ubiegłych latach szkolnych: 2009/2010, 2010/2011, 2011/2012, 2012/2013. 2013/2014
 6. Opracowanie programu poprzedzają: analiza programu wieloletniego, diagnoza środowiska szkolnego, oraz wnioski z ewaluacji działań profilaktycznych w roku szkolnym 2013/2014.

III. CELE PROGRAMU PROFILAKTYKI

1. **Cel ogólny: „Ochrona przed zagrożeniami rozwoju, zaspokajanie potrzeb psychicznych, pomoc w realizowaniu celów rozwojowych i uczenie umiejętności radzenia sobie z trudnościami w życiu”.**
 - Kształtowanie postawy odpowiedzialności za własną osobę i innych w różnych aspektach życia.
 - Dostarczenie wiedzy o zjawiskach i procesach mogących stanowić potencjalne zagrożenie dla rozwoju i zdrowia.
 - Wspieranie relacji rodzic -uczeń-nauczyciel w celu stworzenia właściwego klimatu szkoły zapewniającego podmiotowość i bezpieczeństwo uczniów i nauczycieli.

- Kształtowanie właściwej postawy wobec zdrowia psychicznego.

2. Celem nadrzędnym działań Dyrekcji, Grona Pedagogicznego i Rodziców uczniów jest pełne włączenie się w działania wychowawcze i zapobiegawcze, aby prawidłowo:

A. W ramach profilaktyki I rzędowej:

- prowadzić profesjonalne działania wychowawczo-profilaktyczne przy wykorzystaniu:
 - zajęć przedmiotowych
 - godzin do dyspozycji wychowawcy
 - zajęć pozalekcyjnych
- tworzyć w dalszym ciągu bezpieczną i przyjazną atmosferę w szkole
- pomagać uczniom w rozpoznawaniu sytuacji zagrożeń i radzeniu sobie ze stresem
- budować wzajemne zaufanie i poczucie własnej wartości u uczniów.

B. w ramach profilaktyki II rzędowej:

- rozpoznawać problemy młodzieży
- wspierać i udzielać indywidualnego wsparcia w sytuacjach trudnych
- prowadzić poradnictwo dotyczące instytucji, organizacji i osób prowadzących działania zw. z profilaktyką II i III rzędową

IV. IDENTYFIKACJA PROBLEMU, DIAGNOZA ŚRODOWISKA

Identyfikacja problemów i diagnozowanie środowiska odbywać się będzie na podstawie:

- a) obserwacji środowiska szkolnego
- b) przeprowadzanych badań ankietowych (informacji z nadzoru pedagogicznego)
- c) analizy dokumentów szkolnych, protokołów z rady pedagogicznej
- d) wywiadów z uczniami, rodzicami i nauczycielami
- e) analizy frekwencji uczniów
- f) kontaktów z instytucjami i organizacjami wspierającymi szkołę

V. KIERUNKI PODEJMOWANYCH DZIAŁAŃ

1. Integracja w klasie.
2. Zapobieganie absencji uczniów.
3. Informowanie o uzależnieniach i problemach osób uzależnionych oraz propozycje ich rozwiązywania.
4. Kształtowanie umiejętności związanych z odmawianiem i dokonywaniem właściwych wyborów w sytuacjach skłaniających do picia alkoholu, palenia papierosów, brania narkotyków.
5. Wyrabianie umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych.
6. Przeciwdziałanie agresji i przemocy.
7. Przekazywanie informacji i doskonalenie umiejętności związanych ze zdrowym trybem życia i racjonalnym sposobem spędzania czasu wolnego.

- 8.** Systematyczne doszkalać nauczycieli pod kątem pracy profilaktycznej z młodzieżą poprzez udział w szkoleniach, warsztatach, treningach i innych formach doskonalenia.
- 9.** Korzystanie ze wsparcia instytucji (osób) w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, prawnej, pomocy społecznej, zdrowotnej.
- 10.** Uwrażliwianie uczniów na potrzeby innych osób, uczenie udzielania pierwszej pomocy.
- 11.** Uświadamianie korzyści płynących z dbania o zdrowie własne i środowisko.

HARMONOGRAM DZIAŁAŃ W WYBRANYCH OBSZARACH ZAGROZEŃ:

1. Przejawy agresji u uczniów: klótnie, wulgaryzmy, pobicia, wymuszenia.

KLASY I –III SP

DZIAŁANIA	ODPOWIEDZIALNY	TERMIN REALIZACJI	SPOSOBY MONITOROWANIA
1. Zajęcia integracyjne dla uczniów kl. I	Pedagog Wychowawca klasy	IX - XI	Zapisy w dziennikach lekcyjnych
2. Zajęcia integracyjne dla uczniów przyszłych klas I: - zapraszanie przyszłych pierwszoklasistów na wybrane apele oraz zajęcia otwarte	Wychowawcy klas, opiekun SU	Cały rok	Dokumentacja pedagogiczna
3. Pokazywanie czym jest agresja jak rozpoznawać i jakie niesie zagrożenia - doskonalenie umiejętności rozpoznawania i wyrażania własnych uczuć oraz akceptowania uczuć innych - kształtowanie poczucia własnej wartości - wdrażanie do wyrażania swoich sądów, podejmowania decyzji i właściwych wyborów - kształcenie umiejętności radzenia sobie ze stresem - panowanie nad gniewem - rozwiązywanie konfliktów - okazywanie wzajemnego szacunku - przyjmowanie krytyki i reakcja na nią	Wychowawca klas, pedagog, nauczyciele	Cały rok	Zapisy w dziennikach lekcyjnych, Obserwacje zachowań uczniów.

<p>5. Zorganizowanie dnia „Nie agresji”</p> <p>6. Zajęcia profilaktyczne dotyczące kulturalnego wysławiania się i panowania nad gniewem.</p> <p>7. Zajęcia dotyczące agresji i przemocy w Internecie.</p> <p>8. Tolerancja, program przeciwko mowie nienawiści</p> <p>9. Wsparcie dziecka młodszego w związku z obniżeniem wieku realizacji obowiązku szkolnego.</p> <p>10. Udział w przedstawieniu profilaktycznym n/t agresji i przemocy.</p>	<p>Nauczyciele, pedagog, wychowawcy, specjaliści</p> <p>Pedagog</p>	<p>Cały rok</p>	<p>Zapisy w dziennikach</p>
<p>11. Rozmowy terapeutyczne z pedagogiem grupowe i indywidualne</p>	<p>Pedagog, wychowawcy, nauczyciele</p>	<p>Cały rok</p>	<p>Analiza zachowań ,skuteczne rozwiązywanie problemu</p>
<p>12. Kształtowanie nawyku kulturalnego słownictwa, stałe zwracanie uwag na używanie słów grzecznościowych</p>	<p>Nauczyciele przedmiotu, wychowawcy klas, pedagog</p>	<p>Cały rok</p>	<p>Obserwacja, analiza, uwagi</p>

2. Profilaktyka uzależnień.

DZIAŁANIA	ODPOWIEDZIALNY	TERMIN REALIZACJI	SPOSOBY MONITOROWANIA
1. Przeprowadzenie zajęć z zakresu profilaktyki uzależnień(dotyczącej szkodliwości używek), program „Nie pal przy mnie, proszę” (klasy I)	Pedagog	I i II śródrocze	Zapisy w dzienniku
2.Udział w akcji „Dzień bez papierosa” - konkurs na najciekawszy plakat dotyczący szkodliwości palenia papierosów	Wychowawcy klas, pedagog	maj cały rok	Wystawa prac uczniów w klasie
3. Udział w kampanii „Zachowaj trzeźwy umysł” 4. Udział w akcji „Dzień bezpiecznego Internetu”	wychowawcy klas, pedagog		
4.Pedagogizacja rodziców: - Stworzenie rodzicom możliwości korzystania z fachowej literatury w wychowywaniu dzieci - Informowanie o możliwościach skorzystania z porad specjalistów oraz członkom rodziny.	Pedagog, P.P.P. Wychowawca klasy biblioteki	Wg. terminarza Cały rok Cały rok	Zapisy w dzienniku,

2. Brak motywacji do nauki, problemy z nauką

DZIAŁANIA	ODPOWIEDZIALNY	TERMIN REALIZACJI	SPOSOBY MONITOROWANIA
1.Porady konsultacje terapie indywidualne	Wychowawcy klas, pedagog	Cały rok	Zapisy w dziennikach szkolnych Dokumentacja wychowawcy klasowego i pedagoga
2. Konsultacje indywidualne dla rodziców	Nauczyciele wychowawcy pedagog	Cały rok	Zapisy w dziennikach szkolnych, obserwacja wywiady
3.Zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze dla uczniów mających problemy z nauką.	Wychowawca klas	Cały rok	Zapisy w dziennikach pozalekcyjnych
4. Zajęcia korekcyjno - kompensacyjne	Pedagog	Cały rok	Zapisy w dzienniku pedagoga
5.Stała kontrola frekwencji na wszystkich zajęciach - Analiza spełniania obowiązku szkolnego na spotkaniach „Zespołu Wychowawczego”	Wychowawcy klas, Pedagog, Zespół wychowawczy	Cały rok	Zapisy w dziennikach, wyniki analizy frekwencji uczniów
6.Pedagogizacja rodziców: - Odpowiedzialność rodziców dotycząca spełniania przez dziecko obowiązku szkolnego - Pedagogizacja rodziców	Dyrektor Pracownicy PPP	Cały rok Wg. terminarza	Zapisy w dziennikach lekcyjnych Zapisy w dziennikach , sondaż, ankieta

Pedagogizacja nauczycieli

DZIAŁANIA	ODPOWIEDZIALNY	TERMIN REALIZACJI	SPOSOBY MONITOROWANIA
-Tworzenie nauczycielom możliwości korzystania z fachowej literatury w wychowaniu	Biblioteka, pedagog	Cały rok	Dokumentacja szkoły

<p>młodego człowieka</p> <ul style="list-style-type: none">-Bieżące dostarczanie nauczycielom informacji na temat kształcenia z zakresu wychowania i profilaktyki(warsztaty, kursy, studia)- Informowanie nauczycieli i wychowawców o instytucjach wspomagających ich pracę- Udział nauczycieli w doskonaleniu umiejętności wychowawczych(w planie wykorzystanie nabytych umiejętności i doświadczeń w ramach WDN)			
--	--	--	--

HARMONOGRAM DZIAŁAŃ W WYBRANYCH OBSZARACH ZAGROŻEŃ

1. Przejawy agresji u uczniów: klótnie, wulgaryzmy, pobicia, wymuszenia.

KLASY IV-VI S.P.

DZIAŁANIA	ODPOWIEDZIALNY	TERMIN REALIZACJI	SPOSOBY MONITOROWANIE
1. Pokazanie czym jest agresja i jakie niesie zagrożenia. - umiejętność wyrażania własnych uczuć oraz akceptowania uczuć innych, - kształtowanie poczucia własnej wartości, - rozwijanie umiejętności opierania się naciskom innych, - rozwijanie umiejętności nawiązywania i utrzymywania kontaktów z ludźmi, - nabywanie umiejętności rozwiązywania problemów,	Wychowawcy klas	Cały rok	Zapisy w dziennikach lekcyjnych, lekcje pokazowe, gazetki klasowe, obserwacja uczniów
2. Szkolny „Dzień NIE agresji” 3. Zajęcia profilaktyczne dotyczące kulturalnego wysławiania się i panowania nad gniewem 4. Zajęcia dotyczące przemocy i agresji internetowej. 5. Tolerancja, udział w programie przeciwko mowie nienawiści. 6. Udział klasy w przedstawieniu profilaktycznym dotyczącym przemocy i agresji.	Wychowawcy, pedagog, pracownicy PPP Pedagog szkolny	Cały rok	Zapisy w dziennikach
6. Rozmowy terapeutyczne z pedagogiem szkolnym grupowe i	Pedagog szkolny	Cały rok	Analiza zachowań, skuteczne

indywidualne.			rozwiązywanie problemu
7. Współpraca z Policją - zapraszanie przedstawicieli policji na spotkania z rodzicami, - organizowanie spotkań z uczniami.	Dyrektor szkoły, Pedagog szkolny	w zależności od sytuacji i potrzeb	Notatki w dziennikach lekcyjnych
8. Reagowanie wszystkich nauczycieli na używanie wulgarnego słownictwa przez uczniów.	Pedagog, nauczyciele przedmiotów, wychowawcy.	Cały rok	Podniesienie poziomu słowa i kultury osobistej, analiza zeszytów uwag.
9. Przeprowadzenie ankiet na temat agresji wśród uczniów.	Pedagog, wychowawcy klas	I śródrocze	Wnioski z przeprowadzonych ankiet
10.. Pedagogizacja rodziców: - stworzenie rodzicom możliwości korzystania z fachowej literatury w wychowaniu młodego człowieka, - Informowanie o możliwościach korzystania z pomocy specjalistycznej poza szkołą dla rodziców oraz członków rodziny	Pedagog, nauczyciel biblioteki Pedagog	IX-VI IX-VI	Dokumentacja

2. Uzależnienia (papierosy, środki psychoaktywne, alkohol, dopalacze)

KLASY IV-VI S.P.

DZIAŁANIA	ODPOWIEDZIALNY	TERMIN REALIZACJI	SPOSOBY MONITOROWANIA
1. Przeprowadzenie ankiet wśród uczniów klas IV-VI na temat używek, w tym dopalaczy	Pedagog, wychowawcy klas	X-XII	Analiza wyników ankiety
Udział w akcji: „Dzień bez papierosa”. - konkurs klasowy na najlepszą pracę plastyczną dotyczącą szkodliwości palenia papierosów. - Zajęcia profilaktyczne „Czym są e-papierosy, ich szkodliwość na nasze zdrowie” - Udział w programie "Smak życia czyli debata o dopalaczach"	Pedagog	V	Wystawa prac uczniów w klasie
3. Udział w ogólnopolskiej kampanii: „Zachowaj trzeźwy umysł”	Pedagog	II śródrocze	Wystawa prac , nagrodzenie zwycięzców
4. Współpraca z Policją - zapraszanie przedstawicieli policji na spotkania z młodzieżą.	Dyrektor szkoły, Pedagog	Według potrzeb	Zapis w dzienniku
5. Zorganizowanie zajęć pozalekcyjnych: - pobudzanie potrzeb aktywnego, zdrowego trybu życia, - koła zainteresowań, - PCK - zajęcia artystyczne, - zajęcia sportowe (SKS i inne) - rajdy, wycieczki klasowe,	Nauczyciele przedmiotów, nauczyciele wychowania fizycznego, wychowawcy klas	Cały rok	Dokumentacja zajęć pozalekcyjnych, Dyplomy, harmonogramy itp.

- szkolne zawody sportowe np.: „Szkolny Dzień Sportu”.			
--	--	--	--

Wychowanie prozdrowotne.

DZIAŁANIA	ODPOWIEDZIALNY	TERMIN REALIZACJI	SPOSOBY MONITOROWANIA
1. Kształtowanie odpowiednich nawyków i przyzwyczajeń, higiena okresu dojrzewania,	Wychowawca, Pedagog, Pielęgniarka	Cały rok	Zapisy w dzienniku
2. Zasady prawidłowego żywienia - higiena żywności - oznakowanie opakowań żywności - zaburzenia związane z nieprawidłowym żywieniem (bulimia, anoreksja) Udział w programie „Trzymaj formę”	Wychowawca klasy, Pielęgniarka, nauczyciel przedmiotu Nauczyciele wychowania fizycznego	Cały rok	Zapisy w dzienniku
3. Aktywność ruchowa, praca i wypoczynek oraz czas wolny	Wychowawca i nauczyciel w-f	Cały rok	Zapisy w dzienniku
4. Prawidłowa postawa ciała i czynniki ją warunkujące	Wychowawca klasy	Cały rok	Zapisy w dzienniku
5. Podstawowe zasady udzielania pierwszej pomocy i postępowania w razie wypadku	Wychowawcy klas, nauczyciel w-f	Cały rok	Zapis w dzienniku

3. Wagary i brak motywacji do nauki.

KLASY IV-VI S.P.

DZIAŁANIA	ODPOWIEDZIALNY	TERMIN REALIZACJI	SPOSOBY MONITOROWANIA
Porady, konsultacje oraz terapia indywidualna dla rodziców i nauczycieli	Pedagog, wychowawcy klas, nauczyciele	Cały rok	Zapisy w dziennikach lekcyjnych Dokumentacja wychowawców klas i Pedagog szkolny
2. Zajęcia wyrównawcze dla uczniów mających problemy z nauką.	Nauczyciele przedmiotów	Cały rok	Zapisy w dziennikach pozalekcyjnych
3. Stała kontrola frekwencji na wszystkich zajęciach - analiza spełniania obowiązku szkolnego na spotkaniach Zespołu Wychowawczego - stosowanie procedur szkolnych dotyczących realizacji obowiązku szkolnego	wychowawcy klas, nauczyciele, Zespół Wychowawczy – przedstawiciele , pedagog	Cały rok	Zapisy w dziennikach lekcyjnych Protokoły spotkań zespołu wychowawczego, analiza dokumentacji
4. Pedagogizacja rodziców - odpowiedzialność rodziców dotycząca spełnienia przez dziecko obowiązku szkolnego - pedagogizacja rodziców dotycząca potrzeb emocjonalnych dzieci i młodzieży	Dyrektor szkoły, pedagog	XII	Zapisy w dziennikach lekcyjnych Zapisy w dziennikach, ankiety, sondaże

Pedagogizacja nauczycieli

DZIAŁANIA	ODPOWIEDZIALNY	TERMIN REALIZACJI	SPOSOBY MONITOROWANIA
- Tworzenie nauczycielom możliwości korzystania z fachowej literatury w wychowaniu młodego człowieka - Bieżące dostarczanie nauczycielom informacji na temat dokształcania z zakresu wychowania i profilaktyki (warsztaty, kursy, studia) - Informowanie nauczycieli i wychowawców o instytucjach wspomagających ich pracę	Biblioteka, pedagog Dyrektor Pedagog Dyrektor, pedagog	Cały rok	Dokumentacja szkoły

HARMONOGRAM DZIAŁAŃ W WYBRANYCH OBSZARACH ZAGROŻEŃ

1. Przejawy agresji u uczniów: kłótnie, wulgaryzmy, pobicia, wymuszenia.

KLASY I-III GIMNAZJUM

DZIAŁANIA	ODPOWIEDZIALNY	TERMIN REALIZACJI	SPOSOBY EWALUACJI
1. Uświadomienie uczniom czym jest agresja jak ją rozpoznawać i jakie niesie zagrożenia. Umiejętność doskonalenia rozpoznawania i wyrażania własnych uczuć oraz	Wychowawcy klas Nauczyciele przedmiotu, pedagog	Cały rok	Zapisy w dziennikach lekcyjnych, obserwacja zachowań uczniów, ankiety,

akceptowania uczuć innych.			
2. Rozmowy terapeutyczne z pedagogiem szkolnym grupowe i indywidualne.	Pedagog szkolny	Cały rok	Analiza zachowań, skuteczne rozwiązywanie problemu
3. Zorganizowanie zajęć z zakresu profilaktyki agresji. 4. Dzień nieagresji dotyczący mowy nienawiści. 5. Przemoc internetowa.	Pedagog szkolny, pracownicy PPP	Wg terminarza PPP	Scenki rodzajowe, zapisy w dziennikach
6. Współpraca z Policją - organizowanie spotkań z przedstawicielem Komendy Powiatowej Policji „Odpowiedzialność i czyny karalne”	Dyrektor szkoły, Pedagog szkolny	w zależności od sytuacji i potrzeb	Notatki w dziennikach lekcyjnych
7. Reagowanie wszystkich nauczycieli na używanie wulgarnego słownictwa przez uczniów z zapisaniem uwagi.	Pedagog, nauczyciele przedmiotów, wychowawcy.	Cały rok	Podniesienie poziomu słowa i kultury osobistej, analiza zeszytów uwag.
8. Pedagogizacja rodziców: - Stworzenie rodzicom możliwości korzystania z fachowej literatury w wychowaniu młodego człowieka, - Informowanie o możliwościach korzystania z pomocy specjalistycznej poza szkołą dla rodziców oraz członków rodziny	Pedagog, nauczyciel biblioteki Pedagog	IX-VI IX-VI	Dokumentacja

1. Palenie papierosów, spożywanie alkoholu przez uczniów.

KLASY I-III GIMNAZJUM

DZIAŁANIA	ODPOWIEDZIALNY	TERMIN REALIZACJI	SPOSOBY EWALUACJI
1. Zwalczanie nałogów: zażywanie środków odurzających, dopalaczy, alkoholu, palenie papierosów. Lekcje wychowawcze informujące o szkodliwości palenia.	Pedagog, wychowawcy klas, specjaliści	Cały rok	Analiza wyników ankiety, zapisy w dzienniku, analiza wyników konkursu, wystawa prac

<ul style="list-style-type: none"> - Udział w akcji: „Dzień bez papierosa - Udział w ogólnopolskiej kampanii: „Zachowaj trzeźwy umysł” - E-papierosy-szkodliwość na nasze zdrowie. - Portale społecznościowe – Internet jako forma nałogu. - Udział w programie "Smak życia czyli debata o dopalaczach" 			
<p>2.Zorganizowanie zajęć pozalekcyjnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pobudzanie potrzeb aktywnego, zdrowego trybu życia, - koła zainteresowań, - PCK - zajęcia artystyczne, - zajęcia sportowe (SKS i inne) - rajdy, wycieczki klasowe, - szkolne zawody sportowe np.: „Szkolny Dzień Sportu”. 	<p>Nauczyciele przedmiotów, nauczyciele wychowania fizycznego, wychowawcy klas</p>	<p>Cały rok</p>	<p>Dokumentacja zajęć pozalekcyjnych, dyplomy, harmonogramy itp.</p>

Wychowanie prozdrowotne.

DZIAŁANIA	ODPOWIEDZIALNY	TERMIN REALIZACJI	SPOSOBY MONITOROWANIA
<p>1. AIDS- wszystko co powinieneś wiedzieć. Co to jest AIDS,</p>	<p>Nauczyciel, wdźwr, biologii, pielęgniarka,</p>	<p>Cały rok</p>	<p>Zapisy w dziennikach lekcyjnych</p>

W jaki sposób można się zarazić? Jak uniknąć zakażenia?			
2. Zasady prawidłowego żywienia - higiena żywności - oznakowanie opakowań żywności - zaburzenia związane z nieprawidłowym żywieniem (bulimia, anoreksja)	Wychowawca klasy, Pielęgniarka, nauczyciel biologii	Cały rok	Zapisy w dzienniku, ankiety
3. Prawidłowa postawa ciała i czynniki ją warunkujące 4. Program „Trzymaj formę”	Wychowawca klasy, nauczyciel biologii, nauczyciele wychowania fizycznego	Cały rok	Zapisy w dzienniku, obserwacja
5. Podstawowe zasady udzielania pierwszej pomocy i postępowania w razie wypadku	Wychowawcy klas, nauczyciel w-f, nauczyciel biologii	Cały rok	Zapis w dzienniku ankiety

3. Wagary i brak motywacji do nauki.

KLASY I-III GIMNAZJUM

DZIAŁANIA	ODPOWIEDZIALNY	TERMIN REALIZACJI	SPOSOBY EWALUACJI
1. Porady, konsultacje oraz terapia indywidualna, zajęcia warsztatowe	Pedagog, wychowawcy klas, PPP	Cały rok	Zapisy w dziennikach lekcyjnych Dokumentacja wychowawców klas i Pedagog szkolny

2. Konsultacje indywidualne dla uczniów i rodziców.	wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotów, Pedagog	Cały rok	Zapisy w dziennikach
3. Zajęcia wyrównawcze dla uczniów mających problemy z danym przedmiotem.	Nauczyciele	Cały rok	Zapisy w dziennikach pozalekcyjnych
4. Stała kontrola frekwencji na wszystkich zajęciach. - analiza spełniania obowiązku szkolnego na spotkaniach zespołu wychowawczego - stosowanie procedur szkolnych dotyczących realizowania obowiązku szkolnego	nauczyciele, wychowawca, Zespół Wychowawczy – przedstawiciele , pedagog	Cały rok	Zapisy w dziennikach lekcyjnych Protokoły spotkań zespołu wychowawczego, analiza dokumentacji
5. Pedagogizacja rodziców - Odpowiedzialność rodziców dotycząca spełnienia przez dziecko obowiązku szkolnego,	Dyrektor szkoły	Cały rok	Zapisy w dziennikach lekcyjnych

Pedagogizacja nauczycieli

DZIAŁANIA	ODPOWIEDZIALNY	TERMIN REALIZACJI	SPOSOBY MONITOROWANIA
-Tworzenie nauczycielom możliwości korzystania z fachowej literatury w wychowaniu młodego człowieka -Bieżące dostarczanie nauczycielom informacji na temat dokształcania z zakresu wychowania i	Biblioteka, pedagog	Cały rok	

<p>profilaktyki(warsztaty, kursy, studia)</p> <ul style="list-style-type: none">- Informowanie nauczycieli i wychowawców o instytucjach wspomagających ich pracę- Udział nauczycieli w doskonaleniu umiejętności wychowawczych(w planie wykorzystanie nabytych umiejętności i doświadczeń w ramach WDN)			
--	--	--	--